

2017-09-25

Skatte- och tullavdelningen
Finansdepartementet
103 33 Stockholm

Promemorian Nya skatteregler för företagssektorn

Sammanfattning

- Bankföreningen ansluter sig till svaret från Näringslivets skattedelegation (NSD) samt den bilaga om leasing som finns i Finansbolagen Förenings svar.
- Bankföreningen hänvisar till tidigare remissvar rörande förslagen i Företags-skattekommitténs betänkande SOU 2014:40 och anser i huvudsak att samma invändningar gör sig gällande med det aktuella förslaget.¹
- Regeringens förslag är baserat på OECD:s rekommendationer i BEPS samt EU:s koordinerade genomförande av vissa av dessa rekommendationer i form av två direktiv, ATAD1 och ATAD2². Regeringen avstår från att utnyttja de undantag som EU-rätten erbjuder eftersom syftet med ränteavdragsbegränsningsregeln och bolagsskattesänkningen enligt regeringen även är att öka neutraliteten mellan finansiering med eget och lånat kapital och då bör regeln gälla generellt för alla företag och fristående subjekt. Fribeloppet för ränteavdrag har satts betydligt lägre än vad direktiven kräver. Bankföreningen anser att den långtgående implementeringen ökar komplexiteten i bolagsskattesystemet i Sverige.
- Bankföreningen välkomnar att nuvarande regler om ränteavdragsbegränsning för vissa interna lån i 24 kap. 10 a – 10 f §§ inkomstskattelagen snävas in, men konstaterar att de flesta subjektiva rekvisit, som redan idag leder till många processer i våra domstolar, finns kvar i lagtexten och att det därför är tveksamt om ändringarna leder till en mera förutsebar lagstiftning.
- Bankföreningen avstyrker förslagen som innebär att avskrivningsunderlaget för skatteändamål flyttas från leasegivaren till leasetagaren vid finansiell leasing. Detta medför en väsentlig försämring för produkten finansiell leasing som nyttjas av många små- och medelstora företag i Sverige och som erbjuder en enkel och kostnadseffektiv finansieringslösning och i många fall den enda tillgängliga formen av objektsfinansiering.

¹ Vårt diarienummer 2014/00094 av 27 oktober 2014.

² Rådets direktiv (EU) 2016/1164 samt ändringsdirektivet (EU) 2017/952.

Närmare synpunkter på förslagen i promemorian

Företagsskattekommitténs betänkande SOU 2014:40 och Bankföreningens svar

I Bankföreningens svar på Företagsskattekommitténs förslag avstyrkte föreningen även kommitténs alternativförslag, vilket är det som nu ligger till grund för promemorians förslag med vissa justeringar. Bankföreningen pekade särskilt på reglernas komplexitet, i synnerhet när det gäller kravet att bryta ut finansiella kostnader i priset på varor och tjänster för att ränteavdragsbegränsningen ska kunna tillämpas. Föreningen pekade också på att förslagen bröt mot symmetrin i bolagsbeskattningen genom att endast begränsa avdragsrätten för negativa finansiella netton utan att skattebefria positiva finansiella netton vilket leder till kedjebeskattnings i bolagssektorn. Bankföreningen framhöll att finansiering med lån oftast är billigare än finansiering med eget kapital eftersom en långgivare har säkerheter i enskilda tillgångar vilka har prioritet före inskjutet ägarkapital. Vid finansiering med eget kapital blir riskpremien högre eftersom säkerheter saknas för att investeraren får tillbaka sina investerade pengar. Vidare utgår ränta på lånat kapital, men för en ägare som tillskjuter kapital utgår ingen avkastning om inte företaget gör en vinst.

Syfte och rättslig grund för förslagen – OECD:s rekommendationer för BEPS, de s.k. ATAD1 och ATAD2-direktiven samt förslagen av Företagsskattekommittén 2014

Det finns enligt promemorian två huvudsyften med förslagen. Dels ska åtgärder vidtas mot internationell skatteplanering med t.ex. ränteavdrag, och dels vill regeringen med en generell ränteavdragsbegränsning i kombination med en sänkning av bolagsskattesatsen öka neutraliteten mellan finansiering med lånat kapital respektive eget kapital.

Åtgärderna mot internationell skatteplanering med hjälp av ränteavdrag m.m. utgår från rekommendationer av OECD i slutrapporten om BEPS 2015³ samt två EU-direktiv⁴.

Önskemålet att öka neutraliteten mellan finansiering med lånat kapital respektive eget kapital i beskattningen har hämtats från Företagsskattekommitténs betänkande SOU 2014:40 – Neutral bolagsskatt. Betänkandet kritiserades kraftigt av näringslivet

³ OECD (2015), Limiting Base Erosion Involving Interest Deductions and Other Financial Payments, Action 4 - 2015 Final Report samt OECD (2015), Neutralising the Effects of Hybrid Mismatch Arrangements, Action 2 - 2015 Final Report.

⁴ Rådets direktiv (EU) 2016/1164 samt ändringsdirektivet (EU) 2017/952.

och tillstyrktes av mycket få remissinstanser. En viktig invändning var att skattesystemet skulle bli extremt komplext och svårtillämpat genom kravet att finansiella kostnader skulle brytas ut och bli föremål för avdragsförbud eller avdragsbegränsning och därmed skulle rättsosäkerheten för de skattskyldiga öka. Vidare framhölls att förslagen skulle skapa asymmetri i bolagsbeskattningen mellan oberoende bolag genom att avdrag för finansiella kostnader skulle avskaffas eller begränsas utan att motsvarande finansiella intäkt skulle undantas från skatteplikt.

Artikel 4 i EU-direktivet 2016/1164/EU (ATAD1) tar sitt avstamp i åtgärder som ska träffa internationellt verksamma företagsgrupper.⁵ I direktivet tillåts därför en rad undantag från den generella ränteavdragsbegränsningsregeln. Bland annat framgår att medlemsstaterna får införa en särskild gruppregel som ger skattskyldiga rätt att dra av större belopp av överstigande lånekostnader. Därutöver får medlemsstaterna, för att minska den administrativa bördan, medge undantag från reglernas tillämpningsområde för fristående subjekt (s.k. *standalone entities*), medge fullt ränteavdrag om de negativa lånekostnaderna uppgår till högst 3 000 000 euro och föreskriva att lån som har avtalats före den 17 juni 2016 samt lånekostnader för lån som används för att finansiera vissa offentliga infrastrukturprojekt inte ska omfattas av tillämpningsområdet för ränteavdragsbegränsningen. Det är också enligt direktivet möjligt att undanta finansiella företag från tillämpningsområdet, även när sådana finansiella företag för affärsredovisningsändamål ingår i en koncern. Av dessa undantag utnyttjar regeringen endast möjligheten att tillämpa en beloppsgräns som innebär att ett negativt räntenetto alltid får dras av upp till ett visst belopp. Sverige väljer att lägga beloppsgränsen på 100 000 kr.

Skälet bakom EU-direktiven är att motverka urholkning av skattebaser genom aggressiv skatteplanering och skälet bakom den nationella idén med ränteavdragsbegränsning är att man vill öka den skattemässiga neutraliteten mellan att finansiera företag med lån respektive eget kapital och sänka bolagsskatten. Den senare ambitionen kommer i konflikt med flera viktiga principer för skattesystemet; principen om nettovinstbeskattning (att alla intäkter är skattepliktiga och alla kostnader är avdragsgilla) samt kravet på att asymmetrier och principen att kedjebeskattnings ska undvikas. En målsättning för skattesystemet i företags-ekonomisk synvinkel bör vara att det är neutralt och så enkelt som möjligt. Denna målsättning kan hamna i konflikt med den samhällsekonomiska diskussionen om fördelarna med minskad skuldsättning i företagssektorn.

Definition av ränteutgifter och motsvarande ränteinkomster

Enligt ATAD1-direktivet får medlemsstaterna undanta finansiella företag från reglerna. I promemorian har man valt att låta finansiella företag omfattas av reglerna. Eftersom bankerna som regel uppvisar positiva räntenetton kommer den ökade

⁵ Jfr. recitpunkterna 6–9 i direktivet (EU) 2016/1164.

beskattningen som uppstår genom att avdragsrätten för negativa räntenetton begränsas inte att i första hand drabba banker. Däremot torde reglerna innebära att ett finansiellt företag, som ju omfattas av reglerna, ska kunna visa vilka komponenter som utgör det skattemässigt godtagbara positiva räntenettet. Bankföreningen önskar klarhet i om det är tillräckligt att bankerna på ett övergripande plan kan påvisa att räntenettet är positivt eller vad som annars krävs för att visa detta.

Det kan också förutspås att bankernas kunder kommer att efterfråga information från bankerna om ränteelementet m.m. i ersättningen för en finansiell tjänst. Många produkter i den finansiella sektorn är komplexa och ersättningen består av olika delar vilka prissätts var för sig. Sättet på vilket ett företag ska kunna styrka sina ränteutgifter m.m. och tillämpa de aktuella ränteavdragsbegränsningarna måste tydliggöras.

Regler om hybrida mismatchningar

De regler som föreslås är baserade på OECD:s BEPS-rekommendation åtgärd 2 samt två EU-direktiv, nämligen hybridreglerna i rådets direktiv (EU) 2016/1164 samt rådets direktiv (EU) 2017/952 om ändring av direktiv (EU) 2016/1164 vad gäller hybrida mismatchningar med tredjeländer. Bankföreningen har ingenting att erinra mot förslagen annat än att reglerna ställer krav på att företagen måste känna till skattereglerna för hur mottagen ränta m.m. behandlas i ett annat land för att veta om den särskilda ränteavdragsbegränsningen enligt svensk lag blir tillämplig. Detta medför osäkerhet och ökar kostnaderna för regelefterlevnad och den administrativa bördan i skattesystemet.

Ändringar i reglerna om ränteavdragsbegränsning för vissa interna lån i 24 kap. 10 a – 10 f §§ inkomstskattelagen

Bankföreningen kan konstatera att trots de insnävningar av reglerna som föreslås i promemorian präglas dessa fortfarande av subjektiva bedömningar. Med subjektiva rekvisit som *väsentlig skatteförmån* eller *väsentligen* (tidigare *huvudsakligen*) *affärsmässigt motiverat* uppstår en rättsosäkerhet. Det är företaget som ska visa att förutsättningarna för avdrag är uppfyllda. Inga ändringar föreslås när det gäller frågan om enligt vilka regler prövningen ska göras (se prop. 2012/13:1 s. 250 f.). Detta innebär att prövningen ska ske enligt samma regler som gäller för andra avdragsyrkanden i inkomstskattelagen. Processerna om reglernas tillämpningsområde kommer därmed troligtvis att fortsätta, om än i eventuellt mera begränsad utsträckning.

Skatteregler om avtal om finansiell leasing

Enligt promemorian bör skatteregler införas om avtal om finansiell leasing och utformas med behandlingen av avtal om finansiell leasing i koncernredovisningen för stora bolag som förebild. Detta innebär att leasingavgifterna fördelas på ränta

respektive amortering av skuld och att räntedelen ska omfattas av de generella ränteavdragsbegränsningsreglerna. Förslaget innebär dessutom att avskrivningsrätten överflyttas från leasegivaren till leasetagaren.

Lagförslaget är komplext och medför en oproportionerlig administrativ börda, i synnerhet för mindre företag. Leasing är en samhällsnyttig finansieringsform som riskerar att skadas om lagförslaget genomförs. Det särskilda undantag från reglerna som förslås om den sammanlagda leasingkulden för finansiella leasingavtal är mindre än tre miljoner kronor är inte tillräckligt. Utgångspunkten bör vara att flertalet av de företag som idag inte behöver tillämpa dylika regler i sin redovisning bör undantas.

Bankföreningen avstyrker förslaget gällande avskrivningsrättens placering vid finansiell leasing. Förslaget avseende avskrivningsrättens placering går utöver syftet med och vad som krävs för genomförande av ATAD1-direktivet. Utbudet av denna finansieringsprodukt riskerar att minska betydligt. Att annan än den civilrättsliga ägaren av ett leasingobjekt kan göra avskrivningar leder ofrånkomligen även till annan problematik, exempelvis vid leasing i flera led. Bankföreningen hänvisar vidare till den bilaga om leasing som fogats till Finansbolagens förenings remissvar.

Konsekvenser av förslagen och vikten av svenska företags konkurrenskraft

Promemorian belyser konsekvenserna av förslagen avsnitt 13. Bankföreningen konstaterar att förslagen leder till dels ökade administrativa kostnader för företagen samt en positiv offentligfinansiell effekt (gäller bägge modellerna EBIT eller EBITDA). Den senare effekten innebär i praktiken att bolagssektorn med de samlade skatteförslagen får en skattehöjning.

Bankernas utlåning med fastigheter som säkerhet uppgår till drygt 1 000 miljarder kronor, vilket ska ses i skenet av att den totala utlåningen till icke-finansiella företag uppgår till 2 200 miljarder kronor. Detta i kombination med att fastighetsbranschen historiskt sett ofta har stått i centrum för finansiella kriser är ett viktigt skäl till att effekterna på finanssektorn bör belysas noggrant innan förslaget eventuellt genomförs. Alltför snabba ändringar av spelreglerna för fastighetssektorn riskerar att utlösa prisfall med potentiellt stora effekter på konjunkturen och i förlängningen den finansiella stabiliteten. Detta talar för att eventuella nya regler bör genomföras gradvis. Bankföreningen vill särskilt betona vikten av att göra en sammantagen analys av de ekonomiska effekterna av utredningens förslag och de förslag som regeringen nyligen har presenterat i den s.k. Paketeringsutredningen (SOU 2017:27). De sammanvägda effekterna bör styra hur en lämplig avvägning ska göras mellan de olika åtgärderna. Vidare bör beaktas att räntorna med stor sannolikhet kommer att stiga under de närmaste åren, något som ytterligare ökar fastighetssektorns kostnader.

Bankföreningen vill också framhålla vikten av att de svenska reglerna inte avviker från hur andra länder väljer att genomföra BEPS och de aktuella EU-direktiven om detta får en negativ påverkan på svenska företags konkurrenskraft. Som framgår ovan har regeringen valt att inte utnyttja de flesta av de undantagsregler som ATAD1 erbjuder för att minska den administrativa bördan.

Ikraftträdandebestämmelser

Enligt ATAD1 ska medlemsstaterna tillämpa bestämmelserna i direktivet *från och med den 1 januari 2019*. Enligt promemorian ska de generella ränteavdragsbegränsningsreglerna träda i kraft den 1 juli 2018 och tillämpas på beskattningsår eller räkenskapsår (svenska handelsbolag) som börjar efter den 30 juni 2018. Bankföreningen ifrågasätter om det är förenligt med EU-rätten att tidigarelägga tillämpningen av bestämmelserna till denna tidpunkt.

SVENSKA BANKFÖRENINGEN

Hans Lindberg

Ulrika Hansson